

Ruben Willaert
restauratie & archeologie

Sint-Jorisstraat 79-83

Beernem, West-Vlaanderen

2024B44

ARCHEOLOGIENOTA

PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

RUBEN WILLAERT NV

8200 SINT-MICHIELS-BRUGGE

TEN BRIELE 14 | BUS 15

AUTEUR:

Wouter Van Goidsenhoven

© Ruben Willaert NV, Sint-Michiels-Brugge, 2024

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert NV. Ruben Willaert NV aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

INHOUDSTAFEL	1
INLEIDING	2
1. PROGRAMMA VAN MAATREGELEN	3
1.1 Administratieve gegevens	3
1.2 Synthese	5
1.3 Gemotiveerd advies	6
BIBLIOGRAFIE	7
BIJLAGE	8

INLEIDING

De initiatiefnemer plant de sloop van twee woningen en de bouw van een nieuwbouw woning met handelsruimte in Beernem, West-Vlaanderen. De totale oppervlakte van het projectgebied bedraagt 5590 m², de gecombineerde oppervlakte van de geplande bodemingrepen bedraagt 1562 m².

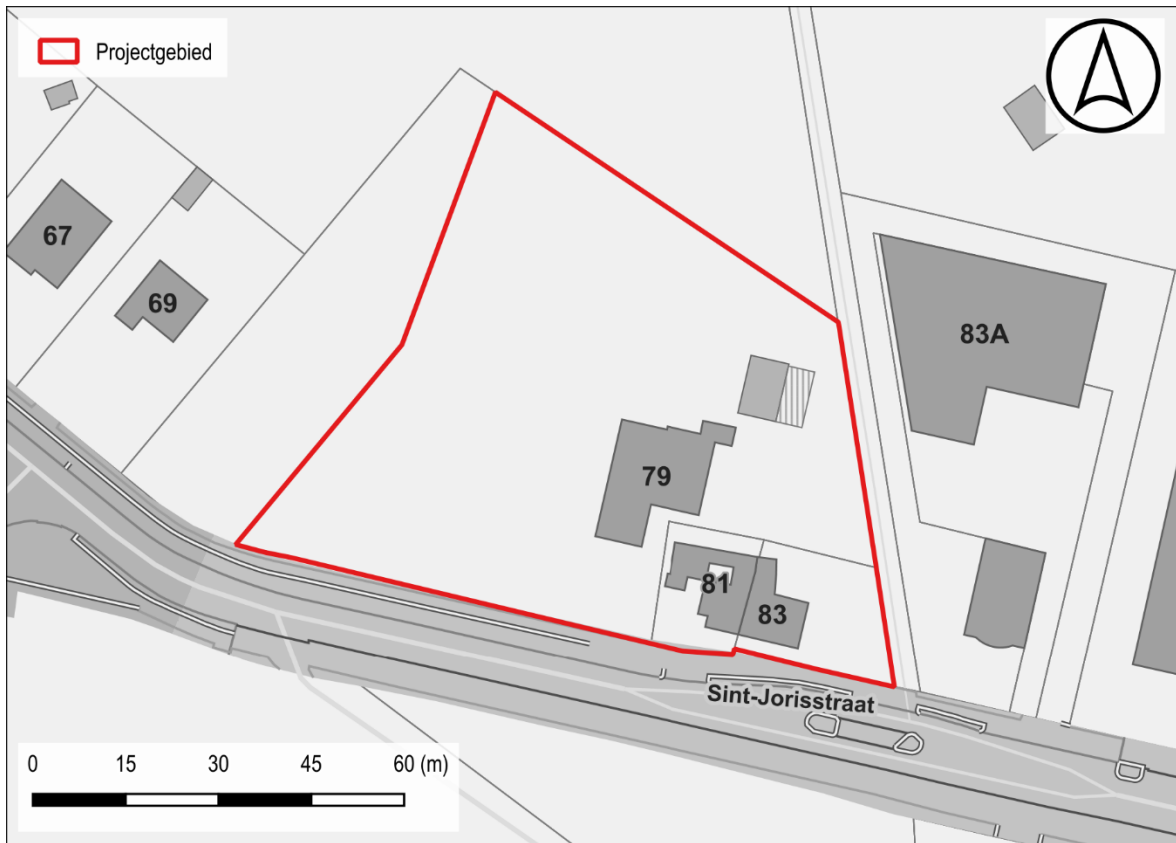
Het projectgebied situeert zich volgens het gewestplan in een zone voor open woningbouw (volgens BPA Turkije) Het plangebied situeert zich noch binnen een vastgestelde archeologische zone, noch binnen een archeologische site, noch binnen een gebied waar geen archeologie te verwachten valt. Deze archeologienota wordt opgemaakt omdat de gecombineerde oppervlakte van de geplande bodemingrepen meer dan 1000 m² bedraagt en de som van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft meer dan 3000 m² bedraagt.

RUBEN WILLAERT NV is aangesteld om deze archeologienota in de eerste plaats door middel van een bureaustudie en aansluitend landschappelijk bodemonderzoek op te maken met het oog op een advies naar uitgesteld vooronderzoek, werfbegeleiding, of vrijgave van het terrein.

1. PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

1.1 Administratieve gegevens

PROJECTCODE	2024B44	
ERKENNINGSNUMMER	OE/ERK/ARCHEOLOOG/2015/0069	
<i>BOUNDING GEOMETRY</i>	X ₁ : 77875	Y ₁ : 202368
	X ₂ : 78064	Y ₂ : 202504
KADASTER	Beernem Afdeling 1, Sectie D, Nummers 57L2, 57H2, 57K2	
GEOGRAFISCHE INPLANTING	Figuur 1	

Figuur 1: Situering projectgebied t.a.v. GRB-basiskaart (© geopunt)

1.2 Synthese

De opdrachtgever plant de afbraak van bestaande bebouwing en de realisatie van een nieuwbouw met bijhorende verharding en een wadi op een terrein aan de Sint-Jorisstraat te Beernem. Het volledige terrein heeft een oppervlakte van ca. 5590 m² en wordt ingenomen door grasland en meerdere gebouwen in het zuidoosten van het plangebied. De sloop omvat de afbraak van 2 gebouwen (250 m²) en het uitbreken van verharding (1057 m²). De nieuwbouw en bijhorende verharding vallen grotendeels samen met de reeds bestaande infrastructuur.

Beernem is gelegen in het overgangsgebied tussen de zandstreek buiten de Vlaamse Vallei en de zandleemstreek. Het plangebied bevindt zich op zuidelijke de rand van de oude vallei van de Zuidleie, een zijtak van de Reie, waarin thans het kanaal tussen Gent en Brugge is uitgegraven. Een 300-tal meter ten zuidoosten van het plangebied stroomt de Miseriebeek richting het kanaal. De Quartairgeologische kaart geeft ter hoogte van het plangebied een profielopbouw weer bestaande uit eolische afzettingen van het laat-Pleistoceen. De bodemkaart geeft ter hoogte van het onderzoeksgebied een droge zandbodem weer. Het betreft een Postpodzolbodem waarbij de oorspronkelijke bodemontwikkeling reeds grotendeels is herwerkt en gehomogeniseerd. Hoewel de omgeving gunstig moet geweest zijn voor jager-verzamelaars wijzen de gegevens van de bodemkaart niet op gunstige bewaringscondities.

De cartografische bronnen geven een bosrijk gebied weer waarbij een deel van de schralere gronden door overexploitatie is omgezet in heide. Op de Ferrariskaart is direct ten zuidwesten van het onderzoeksgebied het domein van kasteel 'Hulstlo' te herkennen. Ter hoogte van het onderzoeksgebied is voornamelijk heide weergegeven. Het verloop van de huidige Sint-Jorisstraat is reeds grofweg te herkennen op de Kabinetskaart. Er is geen bebouwing weergegeven ter hoogte van het plangebied. Ook op het 19^e-eeuwse kaartmateriaal blijft het terrein vrij van bebouwing. Op de Vandermaelenkaart is te zien dat het terrein ingekleurd is als bosgebied. Binnen de orthofosequentie is tot en met het luchtbeeld van 2008-2011 te zien dat de zuidoostelijke hoek van het terrein wordt ingenomen door een hoeve met bijgebouwen. Op het luchtbeeld van 2015 is te zien dat het gros van het oorspronkelijke gebouwenbestand is gesloopt en er duidelijk grondwerken zijn uitgevoerd.

In de ruime omgeving van het terrein zijn een handvol archeologische vindplaatsen gekend. Dit betreft echter voornamelijk zogenaamde off-site relicten die wijzen op bewoning in de nabijheid zoals greppels, losliggende (paal)kuilen en verspreid vondstmateriaal. Bij de verschillende prospecties werden relicten uit het neolithicum, metaaltijden, Romeinse periode en middeleeuwen in kaart gebracht. Naast deze tastbare relicten zijn eveneens een aantal cartografische indicatoren gekend van laatmiddeleeuwse en vroegmoderne hoeves waaronder het kasteeldomein ten zuidwesten van het onderzoeksgebied. Hoewel de beschikbare gegevens eerder schaars zijn wijzen ze wel op een zo goed als doorlopende menselijke aanwezigheid tijdens de steentijden.

Concreet dient in de omgeving van het plangebied uitgegaan te worden van een trefkans in zowel artefactenconcentraties als resten van bewoning, begraving of andere activiteiten in de vorm van bodemsporen. Vanwege de relatief beperkte oppervlakte van de geplande

ingrepen, de reeds uitgevoerde bouwwerkzaamheden en de gegevens van de bodemkaart wordt verder archeologisch onderzoek echter als weinig zinvol ingeschat.

1.3 Gemotiveerd advies

Met betrekking tot de geplande werkzaamheden aan de Sint-Jorisstraat te Beernem worden geen bijkomende onderzoeksdaden aanbevolen.

Met betrekking tot de trefkans inzake artefactenconcentraties dient gewezen te worden op de gegevens van de bodemkaart die wijzen op een grotendeels herwerkt bodemprofiel. Daarnaast zijn ter hoogte van de geplande ingrepen reeds bouw- en grondwerken uitgevoerd die ongetwijfeld een impact gehad zullen hebben op het bodemprofiel. De kans dat ter hoogte van de geplande ingrepen nog in-situ bewaarde artefactensites aanwezig zijn wordt als minimaal ingeschat.

Met betrekking tot de mogelijke aanwezigheid van erfgoed bestaand uit bodemsporen dient evenzeer gewezen te worden op de aanwezige infrastructuur en de bouwactiviteiten die reeds plaatsgevonden hebben ter hoogte van de geplande ingrepen. Hoewel geenszins gesteld kan worden dat het plangebied vlakdekkend is verstoord, kan wel redelijkerwijs aangenomen worden dat het bodemarchief is gefragmenteerd door de aanwezigheid van funderingen, leidingen en putten. Indien dan ook de relatief beperkte oppervlakte van de bedreigde zone in acht genomen wordt kan enkel geconcludeerd worden dat de kans op wezenlijke kenniswinst bij verder onderzoek door middel van poefsleuven of -putten eveneens zeer beperkt is. Meer dan een zo goed als contextloze indicatie voor menselijke aanwezigheid in het verleden kan bij verder onderzoek in functie van bodemsporen niet verwacht worden.

Vanwege het beperkte potentieel inzake kenniswinst bij verder archeologisch onderzoek, in eender welke vorm, wordt een doorlopend onderzoekstraject als weinig zinvol ingeschat.

BIBLIOGRAFIE

LITERATUUR

Niet van toepassing

KAARTMATERIAAL

Niet van toepassing

DIGITALE BRONNEN

www.geopunt.be

<https://dov.vlaanderen.be>

<https://inventaris.onroerendergoed.be>

<https://cartesius.be>

<https://loket.onroerendergoed.be>

BIJLAGE

FIGURENLIJST

Figuur 1: Situering projectgebied t.a.v. GRB-basiskaart (© geopunt).....	4
--	---

